

KONFERENCE „ÚZEMNÍ ROZVOJ A PERSPEKTIVY V PŘÍHRANIČÍ“

Postupná ekonomická a sociální integrace v rámci Evropské unie (EU) přispívá k tomu, že rozdělovací charakter státních hranic ztrácí na svém významu. Příhraniční regiony se tak stávají územím s významným potenciálem rozvoje včetně intenzivnějšího rozvoje přeshraniční spolupráce. To bylo podmětem pro zadání Územní studie rozvoje česko-saského příhraničí, která se zpracovává na základě dohody Ministerstva pro místní rozvoj ČR (MMR ČR) a Saského státního ministerstva vnitra. Průběžné výsledky studie spolu s dalšími příspěvky na téma přeshraniční spolupráce v Evropě byly prezentovány 28. března 2012 v Drážďanech na konferenci „Územní rozvoj a perspektivy v příhraničí: příklad Česká republika – Sasko“.

Přivítání a úvodní slovo

Konferenci zahájil **Frank Pfeil** (Saské státní ministerstvo vnitra), který informoval o tom, že odborná veřejnost v Sasku požaduje užší spolupráci se sousedními spolkovými zeměmi a s regiony v České republice a Polsku. Jedním z nástrojů rozvoje přeshraniční spolupráce má být v současné době zpracovávána Územní studie rozvoje česko-saského příhraničí.

Účastníky zasedání dále uvítala **Katharina Erdmenger** (Spolkové ministerstvo dopravy, stavebnictví a rozvoje měst). Ve své řeči upozornila na to, že dříve periferní příhraniční regiony, např. česko-saské příhraničí, se dnes nacházejí v centrální poloze a představují tak území s velkým rozvojovým potenciálem.

Andreas Faludi (Technická univerzita v Delftu) v úvodní přednášce shrnul historii a budoucnost kohezní politiky EU. Za velmi důležitý dokument označil Evropské perspektivy územního rozvoje, které prosazovaly princip územní soudržnosti a jako strategický cíl stanovily polycentrický

vývoj, paritní přístup ke službám a péči o přírodní a kulturní dědictví. Kohezní politika se však v EU prosazovala složitě, protože členské státy se obávaly ztráty suverenity. V současné době je hlavním tématem kohezní politiky tzv. denacionalizace.

Pro budoucí rozvoj mají velký význam dva dokumenty – strategie Evropa 2020 a Územní agenda EU 2020. Zajímavým přístupem k mezinárodní spolupráci jsou makroregionální strategie (Baltská strategie a Podunajská strategie). Tyto strategie představují tzv. měkké plánování pro měkká území a jsou příkladem dynamické governance.

Příhraniční území jako území spolupráce a rozvoje

Následující blok přednášek byl zaměřen na problematiku příhraničí jako území spolupráce a rozvoje.

Ministerský rada ve výslužbě **Welf Selke** považuje přeshraniční územní rozvoj v posledním desetiletí za úspěšný, i když stále existuje řada problé-

mů. Evropské zkušenosti z přeshraniční spolupráce představují jako „model teritoriálního integračního procesu“ inspiraci i pro jiné kontinenty, využití byly například v Latinské Americe.

Do budoucna je třeba v EU posílit roli hraničních regionů a zaměřit se v nich mimo jiné na inovace a hospodářský růst. K podpoře přeshraničního rozvoje nadregionálního významu mohou přispět návrhy nařízení Evropské komise pro programové období strukturálních fondů 2014–2020, například nový nástroj „integrováné územní investice“ a návrh na zjednodušení založení Evropského seskupení pro územní spolupráci.

Jiří Horáček (MMR ČR) stručně představil náplň činnosti Odboru evropské územní spolupráce MMR ČR, který funguje jako národní orgán pro programy evropské územní spolupráce – Cíl 3.

Přeshraniční spolupráce je ovlivňována řadou faktorů včetně historických vazeb. V souvislosti s tím nabízí zajímavé srovnání Program přeshraniční spolupráce Rakousko – Česká republika a Program přeshraniční spo-

Program	Celková alokace prostředků ERDF ¹⁾ 2007–2013 (v €)	Schválené prostředky z ERDF k 29. 2. 2012	
		v €	v %
Rakousko – Česká republika	107 435 393,00	95 101 949,50	88,5
Slovensko – Česká republika	92 740 141,00	71 724 167,00	77,0
Sasko – Česká republika	207 369 944,00	168 729 113,00	81,4
Bavorsko – Česká republika	115 510 450,00	108 140 849,00	93,6
Česká republika – Polsko	219 459 344,00	208 175 411,00	95,0

Přehled čerpání z operačních programů přeshraniční spolupráce ČR

1) ERDF – Evropský fond regionálního rozvoje.

Zdroj: Prezentace RNDr. Jiřího Horáčka (MMR ČR)

V současné době zpracovávána Územní studie česko-saského příhraničí bude tvořit jeden z podkladů pro přeshraniční spolupráci. Cílem studie má být analýza stavu území, definování hlavních priorit a doporučení pro další rozvoj. Konkrétní projekty by měly v návaznosti na studii realizovat jednotlivé regiony.

Závěr

Na závěr poděkoval **Fritz Schnabel** za Saské státní ministerstvo vnitra jako pořadatelskou instituci účastníkům konference za přednesené příspěvky a podnětnou diskusi a vyslovil naději, že připravovaná Územní studie roz-

voje česko-saského příhraničí přispěje k rozvoji území v souladu s cíli kohezní politiky EU.

*Ing. Ludmila Rohrerová
Ústav územního rozvoje*